Tôi hiểu ra: nguyên nhân chủ yếu là ở chỗ đa số những người chưa đạt độ tuổi bốn mươi - năm mươi thường phí phạm năng lượng của mình do quá lạm dụng mặt nhục thể của cảm xúc tính dục. Nhiều người trong số họ không bao giờ hiểu được là có thể và cần phải sử dụng dục năng theo kiểu khác, và những khả năng này hấp dẫn đến nỗi khoái lạc xác thịt đơn giản trở nên lu mờ, nhỏ nhoi. Phần lớn hiểu được thì đã quá muộn, vì đã bỏ phí nhiều năm khi dục năng ở tại điểm cao của mình. Nhưng dù sao đi nữa họ cũng vẫn đạt được những thành công đáng kể.

Tuy vậy, nhiều người, qua được ngưỡng bốn mươi, vẫn tiếp tục phung phí dục năng của mình mà nhẽ ra phải sử dụng vào những mục đích cần thiết hơn. Như thế là loại năng lượng tinh tế nhất, mạnh mẽ nhất bị vứt ra đường. Không phải vô lý mà người ta nói: ôGieo gió - gặt bãoằ.

Trong tất cả cảm giác, cảm xúc của con người, dục năng là loại mạnh mẽ và kích thích nhất, và chính vì thế cảm xúc say xưa, ham muốn, đam mê nếu được biến đổi và hướng vào qũy đạo cần thiết sẽ giúp đạt kết quả cao nhất.

TƯ NHIÊN - BẢN NĂNG THỨ HAI

Trong lịch sử có nhiều trường hợp khi tính thiên tài là kết quả của những yếu tố kích thích nhân tạo tác động vào nhận thức như rượu hay thuốc phiện.

Edgar Allan Po sáng tạo ra tác phẩm ôCon quạt sau khi uống không ít rượu liquor, ôthấy những giấc mơ mà trước ông chưa có ai trong số người trần mắt thịt trông thấy được . James Whitcom Rily viết những tác phẩm hay nhất của mình cũng nhờ vào hơi men. Cũng có thể vì thế mà ông thấy ôhiện thực ảo: cả bóng ma, cả lừa đảo, cối xay gió, dòng nước chảy và sương mù cuồn cuộn à. Những kiệt tác lớn nhất của Robert Berns cũng là kết quả của trạng thái tương tự.

Nhưng cũng nên nói thêm rằng nhiều người trong số này có một kết cục hết sức thảm hại. Rất may mắn, trong dự trữ thiên nhiên còn có những phương tiện khác có thể giúp những người tài năng kích thích nhận thức của mình để nó đến được với những ý nghĩ tinh vi và hiếm có. Những ý nghĩ không ai dám đoan chắc xuất hiện từ đâu tới! Và chẳng dễ gì có thể thay chúng được.

Các nhà tâm lý học biết rất rõ rằng giữa cảm xúc tính dục và sự thần bí có một mối quan hệ rất chặt chẽ. Cũng có thể thực tế đó giải thích cho chúng ta hành vi lạ lùng - theo cách nhìn nhận của chúng ta - của những người đang ở vào giai đoạn phát triển nguyên thủy trong thời gian hành lễ dục-đạo.

Muốn nói gì thì nói, điều khiển thế giới và nền văn minh nhân loại vẫn là cảm giác. Trong hành vi của mình, mọi người dựa vào cảm giác nhiều hơn là trí óc. Năng khiếu nhận thức lý luận biến thành hành động và hoạt động xây dựng nhờ có cảm xúc, mong muốn, chứ không phải do lý trí lạnh lùng. Mà cảm xúc tính dục là loại tình cảm mạnh mẽ nhất trong số các loại tình cảm.